

La senzillesa del més gran

Era l'any 1957 i Josep Pla acabava de guanyar el premi Lletre d'Or. En el sopar de la gala, Pla va seure al costat d'Espriu, que curiosament havia guanyat el premi l'any anterior. Pla anava begut, mentre que Espriu, formal i contingut, menjava de manera discreta i sobria. Anava passant l'estona, fins que en un moment donat, Pla es va acostar a pocs centímetres d'Espriu i li va dir en veu alta i emfatitzant: "La finestra és verda." Silenci a la sala. Pla acabava de fer notar a tots els presents la seva visió de la literatura, senzilla, clara i precisa, completament antagònica a la d'Espriu, més complexa i intel·ligible a ulls de l'escriptor empordanès. Els assistents al sopar, paralitzats, van comprendre ràpidament la grandesa de l'acció. Espriu, per la seva banda, va ennuegar-se intentant empassar-se el menjar i fent veure que no havia sentit res. Pla acabava de derrotar-lo.

Josep Pla va retirar-se els últims anys de la seva vida a Palafrugell, el seu poble natal. Abans, però, va delectar els seus conciutadans amb una obra completa de gairebé trenta mil pàgines en què va donar testimoni constant de la vida del seu poble i de la seva gent, així com de la vida i la gent dels pobles d'arreu del món. Destacava per l'ús d'un llenguatge directe, elemental, amb un realisme poètic admirable que pretenia arribar a tot tipus de gent, especialment a aquelles persones de condició més senzilla. Per a ell, tots érem iguals, com sempre li agradava remarcar en qualsevol entrevista. Contrari a prosas riques i retòriques poc intel·ligibles, el seu estil consistia a posar darrere de cada substantiu l'adjectiu més precís i que expliqués més bé allò que volia dir.

Pla sempre deia que ell no va conèixer l'amor en les persones sinó en els paisatges. Hi creia més, en aquests últims, i afirmava rotundament que les persones, en general, eren envejoses, la qual cosa els impedia ser feliços. Els burgesos el fatigaven enormement, els considerava uns fatxendes interessats únicament en el poder i el virtuosisme aparent. Ara bé, tot i aquesta desconfiança en la classe humana, tenia un especial afecte per la gent humil i criticava la tendència de moltes persones de voler esdevenir importants i de voler donar un valor transcendental a les coses materials. "Una noia amb un vestit senzill és molt més maca que una comtessa", deia. Quanta raó.

Ens caldria un personatge així, avui en dia, que ens relatés els fets, tal com són, d'una manera real, clara i entenedora, oposada a la dels polítics, economistes o persones mediàtiques que es dirigeixen a nosaltres a través dels mitjans de comunicació. Uns mitjans, per cert, que Pla, com a periodista, va criticar en els darrers anys de la seva vida: "Si avui hi ha alguna cosa tan demagògica com la política són els diaris, ara en mans de gent rica i poderosa que saben perfectament què fan i per què ho fan."

Publicat a:

-Suplement Cultura 27-09-2013 Pàgina 8

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/679935-la-senzillesa-del-mes-gran.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mes&utm_source=rss&utm_medium=mes&utm_campaign=rss